

I

Het castreren deed Phil altijd; eerst sneed hij het kapje van het scrotum en wierp het weg; dan pers-te hij eerst de ene teelbal en vervolgens de andere omlaag, sneed het bont gekleurde vlies door dat eromheen zat, rukte de ballen uit en gooide ze in het vuur waarin de brandijzers lagen te gloeien. Er kwam verbazend weinig bloed aan te pas. Binnen enkele ogenblikken ontploften de ballen als reuzenpopcorn. Er waren mannen, werd beweerd, die ze opaten met wat zout en peper. ‘Bergoesters,’ noemde Phil ze met die sluwe glimlach van hem, en hij opperde tegenover jonge ranchknechts dat zij ze zelf ook maar beter konden eten als ze met de meiden dolden.

Phils broer George, die de stieren met de lasso ving, bloosde om deze suggestie, vooral omdat die tegen het personeel werd geuit. George was een gedrongen, humorloze, infatsoenlijke man, en Phil joeg hem graag op stang. God, wat joeg Phil mensen graag op stang!

Niemand droeg handschoenen bij zo’n nauw luisterend karweitje als castreren, maar bij praktisch al het overige werk droegen ze die wél om hun handen te beschermen tegen schroeiplekken van het touw, splinters, sneden en blaren. Ze droegen handschoenen bij het lasso werpen, het heinen, het brandmerken, als ze hooi voerden aan het vee en zelfs als ze alleen maar in het zadel zaten om paarden af te rijden of koeien op te drijven. Dat wil zeggen, allemaal behalve Phil. Die zat niet met blaren, sneden of splinters en liet zich smalend uit over degenen die handschoenen

droegen om zichzelf te beschermen. Zijn handen waren droog, krachtig en mager.

De ranchknechts en cowboys droegen paardenleren handschoenen die ze bestelden uit de catalogussen van Sears, Roebuck en Montgomery Ward – oftewel Sears en Reebok en Montycoat, zoals Phil die bedrijven noemde. Na het werk of op zondag, wanneer het slaaphuis blauw stond van de damp van het kleren wassen of scheren en doortrokken was van de lotiongeur van degenen die op het punt stonden de stad in te gaan, zwoegden ze op hun bestelformulieren, waar ze zich als reusachtige kinderen overheen bogen, kauwend op het eindje van het potlood, fronsend naar hun eigen kriebelige handschrift, piekerend over zaken als vrachttarieven en postcodes. Vaak gaven ze de strijd op en lieten het invullen zuchtend over aan iemand die beter met letters en cijfers overweg kon, iemand onder hen die het tot de middelbare school had weten te schoppen en die soms brieven voor hen schreef aan vaders en moeders en nog niet vergeten zusters.

Maar wat was het geweldig als de bestelling bij de post zat, wat heerlijk en tegelijkertijd verschrikkelijk om op het pakje uit Seattle of Portland te wachten waarin de nieuwe handschoenen zouden zitten, nieuwe schoenen voor naar de stad, grammofoonplaten, een muziekinstrument om de eenzaamheid van de winteravonden te verdrijven wanneer de wind als een troep wolven omlaag hilde vanaf de bergtoppen.

Onze allerbeste gitaar. Speel Spaanse muziek en akkoorden. Brede ebbenhouten toets, fraai klankvol bovenblad van echt sparrenhout met uitwaaierende nerf, zijkanten en achterblad van palissander, ingelegd met echt hoorn. Een Droom.

In afwachting van het moment waarop hun bestelling het vijfentwintig kilometer verderop gelegen postkantoor zou bereiken, lazen ze zulke beschrijvingen telkens weer en beleefden opnieuw het invullen van het bestelformulier, vergrootten hun voorpret. Ingelegd met echt hoorn!

‘Zo, weer met jullie neus in het Grote Wensenboek?’ vroeg Phil dan, terwijl hij bij de kachel ging staan en de sneeuw van zijn laarzen stampte. Hij keek daarbij wijdbeens de kamer in en hield zijn blote handen ineengeklemd op zijn rug. In de loop der jaren hadden enkele jonge kerels zijn gewoonte om met blote handen te lopen proberen na te doen, misschien wel om een goedkeurend glimlachje of knikje van hem in de wacht te slepen, maar hun imitaties waren aan hem verspild en ten slotte trokken ze hun handschoenen maar weer aan. ‘Weer met jullie neus in het Grote Wensenboek?’

‘Reken maar, Phil,’ zeiden ze dan, trots om hem bij zijn voornaam te noemen, maar ze sloegen de catalogus gauw dicht alsof ze een praatje wilden aanknopen zodat hij niet zou zien dat ze zich verlustigden in de pronte vrouwen die korsetten en ondergoed toonden. Wat bewonderden ze zijn ongedwongenheid! Als eigenaar van de helft van de grootste ranch van het dal kon hij alles kopen wat hij maar wilde, elke automobiel, of het nu een Lozier was of een Pierce-Arrow, maar hij taalde niet naar een auto. Zijn broer George had op een keer de wens uitgesproken om een Pierce te kopen, en Phil had gezegd: ‘Wil je er soms uitzien als een jood?’ En daarmee was de kous af. Nee, Phil reed geen auto. Zijn zadel, dat aan een stijgbeugel aan een pin in de grote lange houten stal hing, was een dikke twintig jaar oud; zijn sporen waren van gewoon eerlijk staal – niet ingelegd met zilveren tierelantijnen, niet zulke sporen als waarvan anderen droomden; hij droeg gewone schoenen in plaats van laarzen en gaf af op de frutsels en fratsels van de cowboys, hoewel hij in zijn jonge jaren

als ruiter niet voor hen onderdeel en een betere lassowerper was dan George. Ondanks al zijn geld en zijn afkomst was hij de eenvoud zelve en droeg altijd een overall en een blauw katoenen overhemd, net als de knechts; driemaal per jaar reed George hem naar Herndon om zijn haar te laten knippen; stram als een indiaan zat hij dan in zijn stugge nette pak op de voorbank van de oude Reo, terwijl zijn heerszuchtige neus havikachtig onder de blauwgrijze gleufhoed vandaan priemde en zijn onderkaak ver vooruitstak. Zo zat hij ook in de kappersstoel van Whitey Judd, zijn lange, dunne, verweerde handen roerloos op de koele armleuningen terwijl zijn aangegroeide haar in hoopjes op de witte tegelvloer om hem heen viel.

Een handelsreiziger, piekfijn gekleed en met een fonkelende dasspeld, had Whitey op een keer grinnikend aan de tand gevoeld.

‘Ik zou maar niet zo lachen als ik u was, meneer,’ zei Whitey. ‘Hij kan uw hele hebben en houden wel vijftig keer opkopen, net als dat van ieder ander in het dal, behalve zijn broer. Ik ben er trots op om hem in mijn stoel te hebben, geweldig trots.’ Knip, knip, knip. ‘Hij en zijn broer zijn compagnons.’

Dat waren ze, en meer dan compagnons, meer dan broers. Ze reden zij aan zij tijdens het bijeendrijven van het vee, ze praatten alsof ze elkaar net hadden ontmoet, bijvoorbeeld over toen ze nog op de middelbare school zaten en op een Californische universiteit, waar George overigens in hetzelfde jaar was gesjeesd als Phil was afgestudeerd. Phil haalde herinneringen op aan kunstjes die hij zijn medestudenten had geflikt, aan vrienden die ze hadden gehad – dikke pret. Phil was de pientere geweest, George de blokker.

Het was een min of meer gemeenschappelijke beslissing wanneer ze in de herfst hun stieren verkochten of een Morgan-hengst aanschafte ter verbetering van hun paar-

denstal. Elk jaar keek Phil reikhalzend uit naar de jacht in oktober, wanneer de wilgen langs de stroompjes roestbruin waren geworden en de nevel van verre bosbranden als een sluier over de bergtoppen hing. Dan zag je hen beiden met hun pakpaarden over de vlakke rijden in de richting van de bergen, Phil met zijn plompe karabijn of zijn kaliber dertig. Een dergelijke relatie tussen twee broers was niet ongebruikelijk, de lange en hoekige Phil die met zijn helblauwe ogen naar de verte staaarde en dan weer naar de grond vlakbij; de gedrongen en onverstoorbare George die voorthobbelde op een gedrongen en onverstoorbare vos. Ze sloten weddenschappen af – wie zou de eerste eland in het oog krijgen en neerleggen? Wat kon Phil genieten van een maal van elandlever! 's Avonds sloegen ze hun kamp op beneden de boomgrens en gingen in kleermakerszit voor het vuur over vroeger zitten praten en over plannen voor een nieuwe stal waar nooit iets van terecht kwam omdat dat betekende dat de oude moest worden afgebroken; ze spreidden naast elkaar hun bed uit en luisterden samen in het donker naar het lied van een beekje dat niet breder was dan één flinke stap, de oorsprong van de Missouri. Ze vielen in slaap en werden berijpt weer wakker.

Zo ging het nu al jaren, en Phil was net veertig. Ook sliepen ze nog in dezelfde kamer als toen ze jongens waren, in dezelfde koperen bedden, en ze scharrelden nu met zijn tweeën luidruchtig door het grote houten huis sinds degenen die Phil de Ouwelui noemde waren vertrokken om de herfst van hun leven in een suite van het beste hotel van Salt Lake City te slijten. Daar rommelde de Ouwe Heer wat in aandelen terwijl de Ouwe Dame mahjong speelde en zich optutte voor het diner zoals ze altijd had gedaan. In de slaapkamer van de Ouwelui, die was afgesloten, hoopte zich het stof op dat werd opgejaagd door de – met de dag talrijker wordende – automobielen die over de weg aan de voorkant pruttelden. De lucht in die kamer

werd muf, de geraniums van de Ouwe Dame gingen dood, de zwarte marmeren klok bleef stilstaan.

De kokkin, Mrs. Lewis, die in een houten optrekje achter het huis woonde, hielden de broers aan, en zij vond tijd om op haar eigen manier het huis een beetje schoon te houden, waarbij ze voortdurend over de bezem klaagde. Verdwenen was het meisje, het laatste in een reeks, dat aan tafel bediende en in een piepklein kamertje boven in het huis sliep. Haar aanwezigheid had een vreemde indruk kunnen wekken in een vrijgezellenhuishouden, maar desondanks volhardden de broers in een haast schokkende zedigheid, alsof er nog steeds vrouwen door het huis liepen. George nam eenmaal per week een bad, waartoe hij van top tot teen aangekleed de badkamer betrad en de deur achter zich op slot draaide; hij badderde stilletjes, maar heel zachtjes plonzend en zonder te zingen; van top tot teen aangekleed kwam hij weer naar buiten, maar achtervolgd door de veelzeggende damp. Phil maakte nooit gebruik van de badkuip, want hij wilde voor niemand weten dat hij in bad ging. In plaats daarvan baadde hij eenmaal per maand in een diep gat in het riviertje dat alleen aan George en hemzelf bekend was, en ooit aan nog één andere persoon. Hij keek angstvallig om zich heen voordat hij erin stapte, met het oog op eventuele pottenkijkers, en liet zich opdrogen in de zon, want het meenemen van een handdoek zou zijn plannen van de daken hebben geschreeuwd. In de herfst en de lente moest hij soms een ijskorst openbreken. In de wintermaanden nam hij helemaal geen bad. Nooit hadden de broers zich naakt aan elkaar vertoond; voordat ze zich 's avonds uitkleedden, draaiden ze het elektrische licht uit – het eerste in het dal.

Ze ontbeten tegenwoordig samen met het personeel in de achtereetkamer, maar het middag- en avondmaal gebruikten ze net als vroeger in de vooreetkamer, met wit linnen

en zilveren bestek. Het is gemakkelijk noch wenselijk om oude gewoonten overboord te zetten of te vergeten wie je bent, een Burbank met de beste connecties in Boston, in het oosten in Massachusetts.

Phil vond het wel eens vervelend dat George zo afwezig kon kijken als hij zat te schommelen in zijn stoel, want soms werden zijn ogen plotseling naar de berg getrokken die zo'n vijftig kilometer en twaalfduizend voet verderop lag en Old Tom heette, een geliefde berg, en dan schommelde en schommelde hij maar en staaarde naar de overkant van de vlakte.

'Wat is er aan de hand, ouwe reus?' vroeg Phil dan. 'Gaan je gedachten weer eens op de loop?'

'Wat zei je daar?'

'Ik zeg, gaan je gedachten weer eens op de loop?'

'Nee, nee.' En langzaam sloeg George dan zijn dikke benen over elkaar.

'Zin in een potje cribbage?' Ze hadden in de loop der jaren zorgvuldig hun score bijgehouden.

In Phils ogen was het probleem van George dat hij zijn hersens niet genoeg liet werken. George was geen groot lezer, zoals Phil. Voor George hield het bij de *Saturday Evening Post* wel op; net als een kind werd George geroerd door verhalen over dieren en de natuur. Phil las *Asia*, *Mentor*, *Scientific American* en boeken met reisverhalen en filosofische verhandelingen die de chique familie uit het oosten elke kerst met tientallen stuurde. Hij had een helder, scherp, leergierig verstand – een ijverig stel hersens – waarmee hij verbazing wekte bij veekopers en handelaren die meenden dat iemand die zich zo kleeedde als Phil, die zo praatte als Phil, wel simpel en ongeletterd moest zijn, iemand met zulk haar en zulke handen. Maar zijn manier van doen en zijn uiterlijke verschijning dwongen onbekenden ertoe hun beeld van een aristocraat bij te stellen tot dat van iemand die zich kon permitteren zichzelf te zijn.

George had geen hobby's, geen levendige interesses. Phil werkte met hout. Hij construeerde de bokken waarmee het wilde hooi werd gemijt – timotheegras, fioringras en klaver – en maakte zelf de reusachtige balken met houwbijl en schaaf. Met die knappe blote handen van hem sneed hij piepkleine stoeltjes van maar twee centimeter hoog in de Sheraton- of Adam-stijl; zijn vingers bewogen als spinnenpoten en hielden soms even stil als om na te denken, want Phils vingers hadden een eigen intelligentie die misschien wel in de kussentjes op hun toppen gelegen was. Zijn mes schoot maar zelden uit, en als dat gebeurde haalde hij zijn neus op voor jodium of carbolwater, twee van de schaarse geneesmiddelen die ze in huis hadden, want de familie Burbank geloofde niet in geneesmiddelen. Zijn wondjes genazen snel zodra hij ze had afgeveegd met de blauwe zakdoek die hij altijd in zijn achterzak propte.

Sommige mensen die Phil kenden, zeiden: 'Wat eeuwig zonde!' Want het bestieren van een ranch was geen veeleisende of uitdagende bezigheid, zodra je die ranch eenmaal bezat, en vergde spierkracht maar weinig hersens. Phil, zeiden de mensen met verbazing, had alles kunnen worden – dokter, leraar, handwerksman, kunstenaar. Hij had een door hemzelf geschoten lynx zo vakkundig gevild en opgezet dat een preparateur er versteld van zou hebben gestaan. Met groot gemak loste hij de wiskundige raadsels uit de *Scientific American* op; zijn potlood vloog. Met behulp van de encyclopedie leerde hij zichzelf schaken en hij bracht menig uur zoek met het oplossen van de vraagstukken uit de Bostonse *Evening Transcript*; die twee weken te laat arriveerde. Aan het aambeeld in de smidse ontwierp en smeedde hij ingewikkelde kunstwerken, zoals haardijzers en poken in de vorm van zwaarden of drietanden; hij wilde dat hij zijn gaven had kunnen delen met George, die nooit ergens voor in vuur en vlam raakte, die bij wijze van

spreken zelfs maar heel zelden smeulde en niet eens meer uitkeek naar de tripjes naar Herndon in de oude Reo, voor de vergaderingen met de bankdirecteuren en de lunch na afloop in het Sugar Bowl Cafe.

‘En als ik je nou eens schaken leerde, Bolle?’ vroeg Phil op een keer, zich al verheugend op avonden voor de haard. George had er een hekel aan om Bolle te worden genoemd.

‘Nee, dat lijkt me niks, Phil.’

‘Waarom niet, Bolle? Soms bang dat het een beetje boven je pet gaat?’

‘Ik ben nooit zo’n spelletjesman geweest.’

‘Je speelde toch ook cribbage? En soms bezique?’

‘Dat is zo, dat deed ik wel eens, hè?’ En George pakte de *Saturday Evening Post* en verdiepte zich in een of ander goedkoop verhaaltje.

Phil was een fluitier, en een goede ook, met een toon die even zuiver was als die van een echte fluit; hij liep vaak vrolijk fluitend de slaapkamer binnen, haalde zijn banjo tevoorschijn en tokkelde een liedje als ‘Red Wing’ of ‘Hot Time in the Old Town’. Hij had zichzelf leren spelen en het was een mooi gezicht om die vingers over de snaren te zien springen. Vroeger was het niet ongebruikelijk dat als hij aan het spelen was, George stilletjes de kamer binnenkwam en op het andere koperen bed ging liggen luisteren. Maar de laatste tijd niet meer.

De laatste tijd stond Phil na een melodietje of twee op van de rand van het bed waar hij had zitten spelen, rechte zijn rug, borg de banjo weer op en liep over het pad door het ritselende raaigras naar het slaaphuis.

‘Zo, mannen,’ zei hij dan, terwijl hij met zijn ogen knipperde vanwege het felle witte licht van de gaslamp.

Vroeger stond een van de knechts altijd op om hem zijn stoel aan te bieden, een of ander afdankertje uit het Grote Huis.

‘Hé, doe geen moeite,’ zei Phil dan, maar er was er altijd

wel een die wél moeite deed – en tevergeefs, want Phil nam van niemand een stoel of een geschenk aan. Zijn bezoekjes onderbraken gesprekken over hoeren, politiek, paarden of de liefde en lieten een stilte vallen die duurde totdat het *klunk!* van een vallend stuk hout in de haard die stilte nog eens extra benadrukte en een van de mannen zich in zijn doodsangst voor stilte geroepen voelde iets te zeggen.

‘Wat vind je van die Coolidge, Phil?’ vroeg iemand bijvoorbeeld, want uiteindelijk vond de *Transcript* zijn weg naar het slaaphuis, waar hij werd gebruikt om afval in te doen en het vuur aan te maken, en maar heel zelden om gelezen te worden.

Dan fronste Phil zijn voorhoofd en rolde met één hand een perfecte sigaret. Hij kende de waarde van een nadrukkelijke stilte. ‘Nou, één ding moet ik hem nageven.’ De sigaret werd aangestoken. ‘Hij is tenminste zo snugger om zijn waffel te houden.’ En dan lachte Phil en volgde er een haperend gesprek, misschien wel over Coolidge. Daarna vroeg misschien een van de jonge knechts, die een wit voetje hoopte te halen, advies over het bestellen van een zadel. Wat was beter volgens Phil, een Denver-zadel of een California? Was het Visalia-zadel echt zo goed als werd beweerd?

Ten slotte keek Phil een beetje treurig. ‘Nou, jullie zullen er wel eens in willen duiken, denk ik zo.’

‘O nee, niks van aan, Phil!’ En dan volgde er nog meer gepraat, misschien over het werk van de volgende dag, het reviseren van de maaimachines als het lente was, de plaats waar zich een kudde wilde paarden zou ophouden, of Phil vertelde een anekdote over Bronco Henry, de beste ruiter en cowboy aller tijden die Phil de kunst van het leer vlechten nog had bijgebracht. Laatst op een keer, toen hij de mannen weer eens zo’n verhaal had verteld, keek Phil plotseling uit het raam en staarde over de topjes van het ritselende raaigras naar het verlichte slaapkamerraam van

het Grote Huis. Terwijl hij keek, werd het raam plotseling donker. George had niet op hem gewacht!

‘Nou, mannen,’ zei hij met een treurige grijns, ‘ik moest maar eens naar de koffer gaan.’

Toen hij weg was, wond een van de nieuwe cowboys, een jonge kerel met een grote mond, er geen doekjes om: ‘Hé... hij is wel een beetje een eenzame vogel, vinden jullie niet? Om terug te komen op waar we het over hadden toen hij binnenkwam, denken jullie dat er wel eens iemand van hém gehouden heeft? Of dat hijzelf misschien wel eens van iemand gehouden heeft? De oudste bewoner van het slaaphuis staarde de jonge kerel aan. Wat de jonge kerel had gezegd was ongepast, gemeen zelfs. Wat hadden Phil en de liefde met elkaar te maken? De oudste bewoner van het slaaphuis tastte omlaag en klopte op de kop van een kleine bruine teef die aan zijn voeten lag te slapen. ‘Ik zou maar liever mijn mond houden over hem en de liefde. En als ik jou was, zou ik hem geen vogel noemen. Dat is on-eerbiedig.’

‘Nou ja, jezus,’ zei de jonge kerel blozend.

‘Je moet eerbied leren hebben. Je hebt nog verschrikkelijk veel te leren over de liefde.’

In de herfst dreven de broers samen met hun knechts een duizendkoppige kudde stieren over de veertig kilometer lange weg naar de veeterreinen in het gehucht Beech. Als het geen rotweer was, met slagregens vanuit het noorden, ijzel die in je gezicht striemde of kou die je bloedsomloop belemmerde, had de gebeurtenis iets van een uitje of een picknick; de jonge kerels dachten aan de lunch die Mrs. Lewis, de kokkin, had ingepakt om soldaat te maken tegen twaalven, wanneer de schaduwen schuilgingen onder de alsem; ze dachten aan de saloon langs de grote weg tegenover de veeterreinen en aan de kamers boven de saloon waarin de hoeren woonden.